
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Державне підприємство Український науково-дослідний інститут
медицини транспорту

ВІСНИК

МОРСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Науково-практичний журнал
Виходить 4 рази на рік

Заснований в 1997 році. Журнал є фаховим виданням для публікації основних
результатів дисертаційних робіт у галузі медичних наук
(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 (додаток 4) від 02.07.2020 р.)
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 18428-7228ПР

№ 2 (111)
(квітень - червень)

Одеса 2026

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор А. І. Гоженко

О. М. Ігнат'єв (заступник головного редактора), Н. А. Мацегора (відповідальний секретар), А. О. Авраменко, Н. С. Бадюк, А. М. Біляков, Р. С. Васт'янов, Ю. Дундюк, В. Жуков, В. Й. Калашніков, А. Г. Кириченко, Г. С. Манасова, О. І. Панюта, С. М. Пасечник, І. В. Савицький, Г. Ф. Степанов, О. М. Стоянов, К. О. Талалаєв, П. В. Танасієнко, Н. Д. Філінець, Н. О. Шевченко

Адреса редакції

65039, ДП УкрНДІ медицини транспорту
м. Одеса, вул. Канатна, 92
e-mail nymba.od@gmail.com
Наш сайт - www.medtrans.com.ua

Редактор Н. І. Єфременко

Здано до набору 25.05.2026 р.. Підписано до друку 27.05.2026 р. Формат 70×108/164
Папір офсетний № 2. Друк офсетний. Умов.-друк.арк. .
Зам № 2/9/15 Тираж 100 прим.

MINISTRY OF HEALTH CARE OF UKRAINE

State enterprise Ukrainian Research Institute of Transport
Medicine

JOURNAL OF MARINE MEDICINE

Scientific and practical journal
It is published 4 times a year

Founded in 1997. The magazine is a professional publication of the main results of thesis's and
works in the field of medical sciences

(Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 886 (Appendix 4)
dated July 2, 2020)

Certificate of state registration of printed mass media series KV No. 18428-7228PR

No. 2 (111)
(April - June)

Odessa 2026

EDITORIAL BOARD

Chief editor A. I. Gozhenko

O. M. Ignatiev (deputy editor-in-chief), N. A. Matsegora (responsible secretary), A. O. Avramenko, N. S. Badiuk, A. M. Bilyakov, R. S. Vastyanov, Yu. Dondyuk, V. Zhukov, V. Y. Kalashnikov, A. G. Kyrychenko, G. S. Manasova, O. I. Panyuta, S. M. Pasechnyk, I. V. Savitsky, O. M. Stoyanov, G. F. Stepanov, K. O. Talalaev, P. V. Tanasienko, N. D. Filipets, N. O. Shevchenko

Address of the editorial office

Address of the editorial office
65039, SE UkrNDI for medicine of transport
Odessa, str. Kanatna, 92
e-mail nymba.od@gmail.com
Our website - www.medtrans.com.ua; herald.org.ua

Editor N. I. Yefremenko

Submitted for typing on 05/25/2026. Signed for printing on 05/27/2026. Format 70×108/164
Offset paper No. 2. Offset printing. Terms and conditions - print sheet. .
Deputy No. 2/9/15 Circulation 100 approx.

¹В. П. Печиборці, ²В. П. Майданюк, ¹П. Б. Волянський, ¹Л. Л. Запольський,
²С.А. Муксен, ²Р. С. Вастьянов

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

¹Державна наукова установа «Центр інноваційних медичних технологій Національної академії наук України»,

²Одеський національний медичний університет

Authors information:

Печиборщ В.П. <https://orcid.org/0000-0003-4598-9644>

Майданюк В.П. <https://orcid.org/0000-0002-3351-1515>

Волянський П.Б. <https://orcid.org/0000-0001-9465-6593>

Запольський Л.С. <https://orcid.org/0000-0003-4357-2933>

Муксен С.А. <https://orcid.org/0009-0007-9343-4156>

Вастьянов Р.С. <https://orcid.org/0000-0001-5108-1945>

Summary. ¹Pechiborshch V. P., ²Maidanyuk V. P., ¹Volianskiy P. B., ¹Zapolskiy L. L., ²Mohssen S. A., ²Vastyanov R. S. **ACADEMIC INTEGRITY IN THIRD-LEVEL HIGHER EDUCATION STUDENTS TRAINING AT THE MODERN STAGE: METHODOLOGICAL ASPECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE USE.** - ¹*State scientific institution "Center of Innovative Medical Technologies of the National Academy of Sciences of Ukraine"*; ²*Odesa National Medical University.* – e-mail: vyacheslav.pechiborshch@gmail.com. The purpose - to substantiate theoretically and summarize methodological approaches to ensure the academic integrity when using artificial intelligence (AI) in third - level higher education students training as well as to identify areas and mechanisms for its effective implementation in educational and scientific activities during martial law and the post-war period. The study is based on both media sources and regulatory documents analysis devoted to AI and academic integrity use in education and medicine. Analytical, bibliographical, historical, logical, and systems analysis methods were used. This manuscript summarizes methodological approaches of AI use in scientific research and the third-level students training for higher education taking into account the principles of academic integrity. The AI place and role of in the key stages of scientific research are defined. The potential benefits and risks of AI using are outlined, particularly with regard to academic impropriety emergence. An algorithm for AI tools integrating into the third-level students training for higher education, while adhering to the principles of academic integrity, is proposed. The authors substantiate the methodological foundations for AI using in scientific research and the third-level applicants training for higher education based on academic integrity. It is established that AI use at various stages of scientific research contributes to the enhancement of the validity, reliability and efficacy of the obtained results. It was proved that AI integration into the educational and scientific process of third-level students training for higher education contributes to their research competencies development and scientific results quality improvement. At the same time, AI use is accompanied by risks of academic integrity violating, necessitating the development and implementation of appropriate organizational and methodological mechanisms to minimize these risks.

Key words: third-level higher education students, artificial intelligence, academic integrity, reliability of results.

Реферат. Печиборщ В. П., Майданюк В. П., Волянський П. Б., Запольський Л. Л., Муксен С. А., Вастьянов Р. С. - **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.** Мета роботи - теоретично обґрунтувати та узагальнити методологічні підходи до забезпечення академічної доброчесності при використанні штучного інтелекту у підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти, а також визначити напрями та механізми його ефективного впровадження в освітню і наукову діяльність в умовах воєнного стану та повоєнного періоду. Дослідження ґрунтується на аналізі джерел масової інформації та нормативно-правових актів з питань застосування штучного інтелекту та академічної доброчесності в навчальному процесі та медицині. Застосовані аналітичний, бібліографічний, історичний і логічний методи та метод системного аналізу. У роботі узагальнено методологічні підходи до використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях та підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти з урахуванням принципів академічної доброчесності. Визначено місце та роль штучного інтелекту на основних етапах наукового дослідження. Окреслено потенційні переваги та ризики застосування ШІ, зокрема щодо виникнення проявів академічної недоброчесності. Запропоновано алгоритм інтеграції інструментів штучного інтелекту у процес підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти із дотриманням принципів академічної доброчесності. Авторами обґрунтовано методологічні засади використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях і підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти на засадах академічної доброчесності. Встановлено, що застосування ШІ на різних етапах наукового дослідження сприяє підвищенню обґрунтованості, достовірності та ефективності отриманих результатів. Доведено, що інтеграція ШІ в освітньо - науковий процес підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти сприяє формуванню їхніх дослідницьких компетентностей і підвищенню якості наукових результатів. Водночас використання ШІ супроводжується ризиками порушення академічної доброчесності, що зумовлює необхідність розробки та впровадження відповідних організаційних і методичних механізмів їх мінімізації.

Ключові слова: здобувачі третього рівня вищої освіти, штучний інтелект, академічна доброчесність, достовірність результатів.

Вступ. Використання штучного інтелекту (ШІ) у підготовці наукових кадрів (аспірантів та докторантів) трансформує традиційні підходи до досліджень, дозволяючи автоматизувати рутину та зосередитися на творчих завданнях. Позитивними моментами у цьому є те, що ШІ здатний обробляти величезні обсяги інформації, виявляти складні закономірності та робити точні прогнози, що критично для сучасних дисертаційних робіт. Спеціалізовані інструменти допомагають генерувати тези, структурувати логіку викладу та підсумовувати великі тексти. Моделі ШІ допомагають у пошуку актуальних джерел, оформленні посилань та перевірці на текстові збіги. Технології дозволяють адаптувати навчальні програми під конкретну аудиторію та наукові інтереси дослідника.

Однак не виключені випадки, коли основним викликом для порушення академічної доброчесності є ризики використання ШІ для прямого плагіату. Зазвичай прийнятний рівень унікальності для наукових статей становить 85-90% [15].

Використання штучного інтелекту, що супроводжується дотриманням вимог академічної доброчесності, в умовах повномасштабної війни та соціально-економічної нестабільності створює нові можливості для підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів за третім рівнем вищої освіти. Адже чесність і достовірність результатів досліджень створюють передумови для розвитку інноваційних медичних технологій відповідно до світових стандартів.

Стаття присвячена обґрунтуванню необхідності інтеграції штучного інтелекту в освітньо - науковий процес підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти на засадах академічної доброчесності.

У результаті проведеного аналізу визначено сфери застосування штучного інтелекту, зокрема телемедицину, відеоспостереження та симуляційні технології у підготовці наукового й медичного персоналу.

Проаналізовано зарубіжний досвід застосування штучного інтелекту з урахуванням

принципів академічної доброчесності. Обґрунтовано доцільність впровадження ефективних організаційних заходів для забезпечення якості освітніх програм підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти з урахуванням можливостей навчальних і наукових установ. Визначено основні напрями використання систем штучного інтелекту в освітньо-науковій діяльності.

Методологічні засади підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти ґрунтуються на системному використанні принципів наукового пізнання. Наука як форма суспільної свідомості базується на узагальненні фактів, формуванні гіпотез та їх перевірці із застосуванням відповідних методів дослідження [9].

Процес наукового дослідження охоплює такі етапи: постановка проблеми, визначення мети і завдань, формування гіпотези, вибір методів дослідження, проведення дослідження та інтерпретація результатів [9, 10]. Дотримання цих етапів є необхідною умовою забезпечення академічної доброчесності.

Мета роботи - теоретично обґрунтувати та узагальнити методологічні підходи до забезпечення академічної доброчесності при використанні штучного інтелекту у підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти, а також визначити напрями та механізми його ефективного впровадження в освітню і наукову діяльність в умовах воєнного стану та повоєнного періоду.

Матеріали і методи дослідження.

Дослідження здійснено за допомогою аналітичного, бібліографічного, історичного і логічного методів, а також методу системного аналізу.

Результати дослідження та їх обговорення

Академічна доброчесність (АД) – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1].

У цьому контексті поєднання ґрунтовної теоретичної підготовки та її практичного застосування у наукових дослідженнях із використанням штучного інтелекту сприяє створенню інноваційних медичних технологій, орієнтованих на збереження життя і здоров'я населення та підвищення якості медичної допомоги відповідно до світових стандартів [9, 10].

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою методології наукового дослідження, оскільки саме вона забезпечує достовірність, об'єктивність і відтворюваність отриманих результатів. Порушення методологічних принципів дослідження часто супроводжується порушенням норм АД [4, 9].

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» дотримання АД педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням АД здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання [1, 4].

Дотримання АД здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації [1, 4].

Загальними засадами і принципами дотримання АД є:

- чесність: уникнення шахрайства, обману, списування, привласнення чужої роботи;
- повага: уважне ставлення до різних точок зору, визнання авторства;
- відповідальність: розуміння наслідків власних та колективних дій;
- справедливість: неупереджені рішення, відсутність дискримінації;

- прозорість: посилення на перевірену інформацію, доступність представлення результатів дослідження;
- сміливість: здатність своїми діями відстоювати цінності АД;
- довіра: впевненість у собі та у чесності в добропорядності всіх учасників наукових досліджень та освітнього процесу [1, 5].

В статті 61 Закону України «Про вищу освіту» визначено, що здобувачами вищої освіти є:

- аспірант - особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва;
- ад'юнкт - особа, зарахована до вищого військового навчального закладу, закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання для здобуття ступеня доктора філософії [2]. Таким чином це здобувачі вищої освіти, які в майбутньому стають викладачами у вищих навчальних закладах чи науковими співробітниками наукових установ.

Водночас в статті 65 Закону України «Про вищу освіту» визначено: основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

Основними завданнями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності закладів вищої освіти є:

- 1) одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;
- 2) застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою;
- 3) формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок [2].

У процесі підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти застосовується комплекс методів наукового аналізу. До теоретичних методів належать аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення та моделювання [9, 10]. Емпіричні методи включають спостереження, експеримент і вимірювання.

Поєднання цих методів забезпечує наукову обґрунтованість досліджень та формує у здобувачів навички самостійної наукової діяльності [9].

У контексті дослідження важливими є принципи АД, що уперше систематизовані в роботі [16]: утвердження важливості АД; формування мотивації до навчання; ставлення до здобувачів вищої освіти як до самостійних особистостей; створення атмосфери довіри; заохочення відповідальності здобувачів за дотримання АД; формулювання чітких очікувань; розроблення справедливих і релевантних форм оцінювання; обмеження можливостей для академічної нечесності; протидія проявам АД; підтримка стандартів АД [16].

Методи боротьби з плагіатом у країнах ЄС базуються на поєднанні жорстких санкцій та превентивних заходів. Вони включають використання ПЗ для виявлення запозичень (Turnitin, SafeAssign), створення репозитаріїв, впровадження Кодексів честі, інтеграцію блоків з академічного письма в програми ЗВО, а також адміністративні заходи (відрахування, анулювання робіт).

Основні напрямки та заходи:

Технічний контроль: Активне використання автоматизованих систем (наприклад, Turnitin, SafeAssign) для перевірки всіх студентських робіт, дисертацій та наукових публікацій.

Інституційна політика: Розробка нормативної бази та Кодексів честі, які чітко визначають академічний плагіат та санкції за нього, включно з відрахуванням студента.

Навчання АД: Інтеграція в освітні програми курсів з основ академічного письма, правильного цитування та етики наукових досліджень.

Створення репозитаріїв: Функціонування баз даних, які містять наукові тексти, для перевірки на самоплагіат та запозичення з попередніх досліджень.

Експертна оцінка: Попередня перевірка робіт, підготовлених до друку, фахівцями для виявлення ознак плагіату.

У країнах ЄС велика увага приділяється не лише покаранню, а й вихованню культури АД [17].

Практика впровадження та дотримання норм АД в європейських країнах досить різноманітна. Розглянемо, як ставляться до проблеми плагіату в Європі [7].

У Великобританії, в усіх закладах вищої освіти, використовується система перевірки на плагіат «Anti-Plagiarism». В Оксфордському університеті найбільшим порушенням під час іспитів є списування та плагіат. Подібні випадки розслідуються і караються зняттям балів, виключенням з університету (навіть, якщо плагіат випадковий).

У Німеччині найсуворіше ставлення до порушників авторського права. Під час захисту роботи випускників не перевіряються на плагіат. Але: якщо через 5-10 років німець досягне успіху, зробіть кар'єру, а хто-небудь перевірить його роботу на наявність плагіату і знайде хоча б пару речень не належно оформлених та без посилання скопійованих, його миттєво звинуватять у плагіаті. Порушник одразу позбудеться наукового ступеня, вченого звання, посади і отримає клеймо злочинця.

В Австрії збирається статистика щодо виявлених випадків плагіату, розроблено національні вимоги до проведення досліджень в частині АД (Австрійське агентство дослідницької доброчесності), використовується спеціалізоване програмне забезпечення для виявлення плагіату.

У Швеції функціонує національна система збору статистичних даних щодо виявлених випадків академічної нечесності в університетах та оприлюднення на їхній основі щорічних звітів; використовуються спеціалізоване програмне забезпечення для виявлення та уникнення плагіату; в багатьох освітніх програмах шведських університетів на рівні бакалаврату та магістратури впроваджені навчальні курси з АД.

У Словаччині з 2009 року кваліфікаційні роботи обов'язково перевіряються на наявність плагіату та зберігаються в державному цифровому сховищі.

В Румунії існує національне сховище докторських дисертацій з антиплагіатним модулем Plagiat.pl національної розробки.

У Польщі – з 1 жовтня 2014 р. запроваджена обов'язкова перевірка всіх кваліфікаційних робіт на наявність плагіату. Створено польське загальнонаціональне сховище, яке буде містити всі кваліфікаційні роботи, захищені після 30 вересня 2009 р. Контент сховища доступний для співставлення всім антиплагіатним програмам, затвердженим міністерством освіти.

Європейський союз (далі ЄС) вкладає великі кошти у створення, впровадження та популяризацію вищезазначених процедур, а також у виявлення та запобігання плагіату [6, 13].

За визначенням Європейського кодексу дослідницької доброчесності видання 2023 року: належні дослідницькі практики ґрунтуються на фундаментальних принципах дослідницької доброчесності.

Ці принципи включають:

надійність у забезпеченні якості дослідження, що відображається в дизайні, методології, аналізі та використанні матеріалів;

чесність у розробці, проведенні, рецензуванні, звітності та поширенні досліджень у прозорий, відкритий, зрозумілий та неупереджений спосіб;

повагу к до колег, учасників дослідження, предметів дослідження, суспільства, екосистем, культурної спадщини та навколишнього середовища;

відповідальність за дослідження від ідеї до публікації, за його управління та організацію, за навчання, нагляд та наставництво, а також за його ширший суспільний вплив [18].

Європейська федерація академій природничих і гуманітарних наук (All European Academies/ ALLEA) оприлюднила оновлену редакцію Європейського кодексу АД, в якій визначено, що належна дослідницька практика ґрунтується на фундаментальних принципах дослідницької доброчесності. Вони спрямовують окремих осіб, установи та організації в їхній роботі у контексті практичних, етичних та інтелектуальних проблем, притаманних дослідженням.

До таких принципів належать:

– надійність у забезпеченні якості досліджень, що знаходить своє відображення у проектуванні, методології, аналізі та використанні ресурсів;

– доброчесність у розробці, проведенні, рецензуванні, звітуванні та поширенні результатів досліджень у прозорий, справедливий, повний та неупереджений спосіб;

– повага до колег, учасників дослідження, суб'єктів дослідження, суспільства, екосистем, культурної спадщини та навколишнього середовища;

– відповідальність за весь процес дослідження – від ідеї до публікації, за управління ним та його організацію, за навчання, нагляд, наставництво і соціальний вплив [19, 20].

В університетах США доброчесна поведінка вже давно є нормою, що перетворилася на

традицію [7]. В університетах США створені Центри академічної доброчесності. Такі Центри визначають академічну доброчесність як сукупність п'яти фундаментальних цінностей: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність. Виокремлено інструменти за допомогою яких забезпечується культура АД у США.

Метою дотримання правил АД є створення сприятливої атмосфери для навчання та рівних можливостей для отримання якісної освіти.

Стандартами поведінки академічної спільноти в університетах США є Кодекси честі [7]. У кожному з вищів існують подібні документи. Вони містять не лише перелік етичних норм, яких повинна дотримуватись академічна спільнота, але й санкції за порушення цих норм та механізми впливу на тих учасників освітнього процесу, які вдаються до різних форм нечесної поведінки.

У США основними інституційними засобами у сфері АД є:

WritingCenter (Центр письма) – структурні підрозділи ЗВО, які вчать студентів писати наукові роботи.

Office of Faculty Professional Development або Department of Professional Excellence (Офіс професійного розвитку викладачів або Відділ професійної майстерності) – структурні підрозділи, які працюють над підвищенням кваліфікації викладачів.

Court of Honor (Суд честі) – суд доброчесності для студентів та викладачів [11].

Запорукою доброчесної поведінки є висока мотивація аспіранта: навчання безпосередньо пов'язане з його майбутнім працевлаштуванням; висока плата за навчання або одержання певних грантів на навчання стимулюють його до отримання більш якісної освіти; він самостійно формує індивідуальний план свого навчання, що фактично унеможлиблює вивчення тих дисциплін, які йому не цікаві.

Реальний розгляд більшості випадків АД не проводиться, відповідальні органи нерідко свідомо нехтують власними нормативними документами задля збереження власного статусу, уникаючи при цьому будь-яких репутаційних втрат [21].

Виходячи із вищезазначеного, існує ризик, що академічна недоброчесність може бути присутньою у вітчизняних медичних дослідженнях. Тому це питання потребує особливої уваги [8]. Проявами її можуть бути: використання частини досліджень інших науковців без зазначення коректного авторства (плагіат), фальсифікація або фабрикація результатів дослідження шляхом маніпуляцій із даними дослідження, некоректна статистична обробка даних, що може призвести до викривлення та спотворення істинних результатів медичного дослідження, і, як наслідок, формування хибних висновків та рекомендацій, які будуть в подальшому імплементовані в медичну практику [9].

Експеримент є одним із ключових методів перевірки гіпотез, що дозволяє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у досліджуваних процесах [9, 10]. Він відіграє важливу роль у формуванні практичних навичок наукової діяльності.

Моделювання, у свою чергу, дозволяє досліджувати складні системи шляхом створення їх спрощених моделей [9]. У сучасних умовах воно тісно пов'язане з використанням штучного інтелекту, який базується на алгоритмах обробки даних і побудові моделей.

У свою чергу, це може призвести до зниження якості лікування пацієнтів, прийняття неефективних клінічних рішень та погіршення стану їхнього здоров'я.

Отже, критично важливою є актуалізація проблеми академічної недоброчесності в медичній сфері, налагодження шляхів виявлення академічної недоброчесності, а також запровадження конкретних санкційних механізмів щодо недоброчесних науковців та дослідників, задля запобігання такого явища в майбутньому [8].

Нині штучний інтелект є додатковим викликом АД, стартом для цього явища стала коронавірусна криза (2020-2022), яка суттєво обмежила можливості системи освіти та науки, але спричинила прискорення спрямування їх діяльності за рахунок цифровізації, що стало можливим завдяки інтенсивним інвестиціям у розвиток технологій штучного інтелекту та активізації наукових досліджень у цій сфері.

Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні (далі Концепція) передбачено наступні шляхи і способи розв'язання проблеми у ключових сферах державної політики. Пріоритетними сферами, в яких реалізуються завдання державної політики розвитку галузі штучного інтелекту у сфері вищої освіти є:

- створення спеціалізованих освітніх програм штучного інтелекту в межах галузі «Інформаційні технології», включення питань штучного інтелекту до інших освітніх програм з

різних спеціальностей, створення міждисциплінарних, у тому числі спільних, магістерських і докторських програм;

- залучення спеціалістів ІТ-індустрії та інших галузей до формування кваліфікаційних вимог для фахівців із штучного інтелекту, розроблення і виконання освітніх програм, атестації здобувачів вищої освіти;

- інтеграція провідних он-лайн курсів за тематикою штучного інтелекту до освітніх програм;

- організація та забезпечення проходження стажування для викладачів ІТ-напрямів в ІТ-компаніях, ІТ-підрозділах підприємств та установ, а також громадських організаціях, що розробляють та застосовують технології штучного інтелекту;

- налагодження міжнародної співпраці та програм подвійних і спільних дипломів у галузі штучного інтелекту, у тому числі із закордонними партнерами [13].

Значна кількість здобувачів освіти використовують ChatGPT або інші системи ШІ для здобуття знань, наприклад, замість того, щоб ставити сотні питань викладачу, можна пояснити складні теоретичні та практичні питання ШІ і отримати часто більш кваліфіковану відповідь, що базується на вивченні великої бази текстів. Також ШІ може демонструвати високий рівень узгодженості з експертною оцінкою [9].

Згідно з Концепцією використання ШІ під час освітньої діяльності може передбачати:

- підготовку до занять і розроблення навчальних та клінічних завдань;
- генерування ідей для індивідуальних (творчих) завдань;
- створення персоналізованих освітніх траєкторій і диференційованих матеріалів;
- моделювання клінічних випадків і генерування сценаріїв для практичного навчання;
- аналіз медичних даних і формування запитань для клінічного мислення;
- підтримку комунікації (чат-боти, віртуальні асистенти);
- виконання навчальних завдань, пов'язаних із пошуком, обробкою та аналізом медичної інформації;
- інші способи, що визначив науковий працівник з огляду на мету та завдання освітнього компоненту [13].

Використання ШІ в перекладі зарубіжних текстів досліджень значно скорочує цей час, збільшує резерв часу на його осмислення, покращує доступність інформації для здобувачів і залишає без роботи членів дослідницьких груп та перекладачів, відповідальних за публікації нерідною для групи мовою (часто англійською).

Інформаційне забезпечення наукової діяльності є важливою складовою підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Воно включає процеси збору, обробки, аналізу та інтерпретації інформації [11].

Основними напрямками використання ШІ в наукових дослідженнях є:

- пошук і аналіз актуальних джерел та публікацій за тематикою дослідження (зокрема доказової медицини);
- збір, упорядкування, обробка та аналіз великих обсягів даних (зокрема обробка медичних і біомедичних даних);
- моделювання клінічних процесів, ризиків і результатів лікування;
- підготовка наукових текстів, звітів, презентацій і візуалізацій;
- оформлення і впорядкування бібліографії;
- аналіз новизни, обмежень і достовірності результатів;
- координація наукової роботи;
- перевірка на АД;
- інші способи, що не суперечать принципам медичної етики та законодавству.

Використання ШІ має здійснюватися з урахуванням принципів доказової медицини, біоетики та мінімізації ризиків для пацієнтів.

Під час використання систем ШІ для науково-дослідних цілей потрібно прагнути до максимізації користі від цієї технології з одночасним запобіганням ризикам та загрозам, які вона може викликати, або ж зведення загроз та ризиків до мінімуму.

Усі результати, отримані з використанням ШІ, підлягають критичній перевірці, клінічній валідації (за потреби) та обов'язковому маркуванню [13].

Досвід використання ШІ свідчить про те, що його впровадження в навчальний та науковий процес значно підвищує ефективність цих процесів, проте потребує дотримання

принципів АД. При їх виконанні вимогами Концепції аспірантам заборонено: подавати згенеровані ШІ роботи як власні без належного маркування; використовувати ШІ без зазначення обсягу його застосування; порушувати вимоги щодо захисту персональних даних; обробляти за допомогою ШІ конфіденційну медичну інформацію (зокрема дані пацієнтів).

Аспірант зобов'язаний чітко зазначати факт, форму та обсяг використання ШІ, зокрема позначати згенеровані фрагменти тексту, зображень чи даних.

У разі відсутності маркування використання ШІ науковий працівник має право відхилити роботу та анулювати оцінку.

Використання ШІ в науковій діяльності має сприяти зменшенню рутинного навантаження та зосередженню на складних клінічних і дослідницьких завданнях [13].

І тут доцільно зупинитися на тому, що однією з основних помилок у науковій сфері є встановлення факту наявності академічного плагіату та самоплагіату за результатами комп'ютерної перевірки текстів без подальшого аналізу виявлених текстових збігів експертами з предметної області. Деякі заклади вищої освіти, редакції наукових видань встановлюють вимоги щодо максимально допустимого обсягу плагіату чи текстових збігів або щодо мінімально допустимої «унікальності» тексту.

Академічний плагіат — це «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства»².

До результатів фундаментальних наукових досліджень належать «гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо».

До результатів прикладних наукових досліджень належать «нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань».

Таким чином, академічний плагіат не зводиться до текстових збігів, а може стосуватися також некоректного запозичення фактів, гіпотез, числових даних, методик, ілюстрацій, формул, моделей, програмних кодів тощо [9].

З іншого боку, текстові збіги можуть бути як академічним плагіатом, так і коректними цитуваннями, загальновідомою інформацією, посиланнями на літературні джерела тощо. Критерії зарахування текстових збігів до академічного плагіату визначені Рекомендаціями щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах⁵. При перевірці наявності текстових збігів слід враховувати, що комп'ютерні програми не виявляють некоректні запозичення з неоцифрованих джерел. Тим більш, вони не виявляють переклади іншомовних текстів без належних посилань на джерела та інші форми академічного плагіату. Крім того, обсяг виявлених будь-якою комп'ютерною програмою текстових збігів залежить не лише від наявності чи відсутності таких збігів, але і від наповнення бази, що використовується для порівняння, алгоритмів і налаштувань програмного забезпечення та інших обставин. Також слід враховувати, що зазначені в рекомендаціях критерії не можуть застосовуватися до окремих видів текстів, таких, як відомі формулювання математичних теорем та їх доведення, опис стандартних методик, фрагменти літературних творів, документи законодавства тощо.

Тому висновок про наявність чи відсутність академічного плагіату мають робити кваліфіковані експерти, обізнані як у технічних аспектах виявлення академічного плагіату, так і в сучасному стані предметної області досліджень з урахуванням як результатів роботи комп'ютерних програм, так і інших даних [9].

Майже рік спільної роботи Міністерства цифрової трансформації України та Міністерства освіти і науки України увінчались комплексним документом, щодо впровадження ШІ в навчання та науку; забезпечення АД та етичного використання ШІ; захисту прав інтелектуальної власності та персональні дані; підвищення цифрової грамотності викладачів і студентів.

У рекомендаціях визначені: алгоритми оцінки ризиків та чеклисти для впровадження; приклади використання ШІ для викладачів і студентів; міжнародний досвід інтеграції ШІ в освіту; висвітлення етичних, правових та безпекових аспектів роботи з ШІ.

Заборона ШІ - не вихід. Правильне впровадження технологій - це шлях до модернізації освіти, інновацій та підвищення конкурентоспроможності наших вишів на глобальній арені

[14].

Обмеження доступу до мобільних пристроїв цілком достатньо, щоб не допустити порушень, крім ситуацій, коли відповіді надаються дистанційно (наприклад, через повномасштабну російсько-українську війну). При онлайн-форматі навчання або онлайн-іспитах потрібно враховувати наявність вільного доступу до ШІ, надавати перевагу усним відповідям, але в той же час відмовитися від письмових робіт неможливо, тому що розвиток письмових навичок є одним з компонентів загальних і спеціальних компетентностей, потрібних аспіранту.

Одним з варіантів вирішення проблеми поточного контролю є змішана (blended) форма здобуття освіти, коли навчальна установа намагається знайти баланс: здешевлює освіту та покладає більшу частину відповідальності про безпеку на самих студентів (в Україні під час повномасштабної війни) за рахунок самостійної роботи та онлайн-компонента, а також забезпечує якість за допомогою контролю та відпрацювання практичних навичок при очній формі навчання [6, 7]. При такій формі організації навчального процесу аспіранти отримують достатню зовнішню мотивацію до пізнавальної діяльності.

Водночас більшість підсумкових і кваліфікаційних робіт традиційно є письмовими з або без усного захисту. Водночас, усні або навіть письмові оцінювання такої роботи дозволяють певним чином обмежити можливості для зловживань, оскільки здобувач може бути відрахований через недостатній рівень володіння матеріалом.

Також при впровадженні в практичну діяльність у різних сферах інструментів ШІ, може постати питання доцільності його обмеження на освітньому етапі. Доцільно зазначити, що, навіть якщо певні частини практичної діяльності є ШІ-асистованими, це не означає, що спеціалісти не повинні мати навичок самостійного виконання такої роботи для розуміння її специфіки і оволодіння медичними термінологіями та мовними навичками на достатньо високому науковому і професійному рівні [14].

На даний час проводяться дослідження та удосконалення програм, що дозволяють визначити чи є текст згенерований ШІ, однак, вони показують певний відсоток хибно позитивних (більше 5%) та хибно негативних (біля 70%) результатів, що явно не дозволяє використовувати ці інструменти для судження про автора роботи, тому що призводить до обґрунтованого побоювання аспірантів. Все це пояснюється тим, що вищі навчальні заклади та наукові установи, які встановлюють повну заборону на залучення ШІ для написання наукових і дослідницьких робіт, можуть негативно таврувати їх власноруч написані тексти. В таких випадках чесні аспіранти вимушені доводити свою добросовісність шляхом показу попередніх версій поданих творів, доводити помилковість програмного забезпечення, що обіцяє виявляти фрагменти створені ШІ.

Таким чином, штучний інтелект виступає ефективним інструментом підвищення якості наукової діяльності, але одночасно створює нові виклики для АД. Зокрема, зростає ризик використання недоброчесних практик, таких як плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів [13].

У зв'язку з цим важливим є формування навичок критичного мислення, самостійної наукової роботи та відповідального використання цифрових технологій.

Деякі автори наукових публікацій вказують ChatGPT в якості співавторів, проте частина видавництва заборонила використання ШІ при написанні наукових публікацій. Використання ШІ для створення анотацій або висновків статей стало доволі поширеним явищем і є певний досвід виявлення анотацій створених ChatGPT за допомогою ШІ Grammarly, при чому формально при цьому не порушуються правила академічної та наукової добросовісності, тому що основою таких текстів є власний матеріал автора. Однак, створення наукових статей, доволі часто є не тільки проблемою добросовісності, але й відвертою фальсифікацією наукової роботи, бо ШІ часто підсилює наукові тексти відвертими некоректними або недостовірними даними.

Слід зазначити, що ChatGPT може генерувати недостовірні джерела, яких потім не вдається знайти, в той же час це дуже цікавий інструмент переформатування списку літератури у потрібний стиль [14].

Висновки.

У результаті дослідження обґрунтовано методологічні засади використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях і підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти на засадах академічної добросовісності. Встановлено, що застосування ШІ на різних етапах наукового дослідження підвищує обґрунтованість, достовірність і ефективність

отриманих результатів.

Доведено, що інтеграція штучного інтелекту в освітньо-науковий процес сприяє формуванню дослідницьких компетентностей та підвищенню якості наукових результатів. Водночас використання ШІ супроводжується ризиками порушення академічної доброчесності, що зумовлює необхідність розроблення та впровадження ефективних організаційних і методичних механізмів їх мінімізації.

Висновок про наявність чи відсутність академічного плагіату мають робити кваліфіковані експерти, обізнані як у технічних аспектах виявлення академічного плагіату, так і в сучасному стані предметної області досліджень з урахуванням як результатів роботи комп'ютерних програм, так і інших даних [9].

References/Література

1. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. (In Ukrainian). [*Law of Ukraine "On Education", September 5, 2017 No. 2145-VIII*].

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. (In Ukrainian). [*Law of Ukraine "On Higher Education", 01.07.2014 No. 1556-VII*].

3. Закон Про академічну доброчесність від 18.12.2025 р. № 4742-IX. (In Ukrainian). [*Law on Academic Integrity, 18.12.2025 No. 4742-IX*]

4. Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації: постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2021 № 897. (In Ukrainian). [*Procedure for canceling the decision to award a higher education degree and assign a corresponding qualification: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, August 26, 2021, N897.*]

5. Етичний кодекс ученого України. Схвалено постановою загальних зборів НАН України від 15.04.2009, №2. (In Ukrainian). [*Code of Ethics for Scientists of Ukraine. Approved by the Resolution of the General Meeting of the NAS of Ukraine dated 15.04.2009 N2*].

6. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Київ, МОН України. 2016. (In Ukrainian). [*Recommendations on ensuring the principles of academic integrity. Kyiv, Ministry of Education and Science of Ukraine. 2016*].

7. Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. (In Ukrainian). [*Letter of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 23.10.2018 N1/9-650 Regarding recommendations on academic integrity for higher education institutions*]

8. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення: лист МОН України від 15.08.2018 №1/11-8681. (In Ukrainian). [*Recommendations for preventing and detecting academic plagiarism: letter from the Ministry of Education and Science of Ukraine dated August 15, 2018, N1/11-8681*].

9. Лист МОН України від 20.05.2020 № 1/9-263 До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності. (In Ukrainian). [*Letter from the Ministry of Education and Science of Ukraine, May 20, 2020 N1/9-263 On the issue of avoiding problems and errors in practices of ensuring academic integrity*].

10. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень. Київ: Видавничий дім «Слово». 2012: 349. (In Ukrainian). [*Tsekhmistrova G.S. Methodology and organization of scientific research. Kyiv: Publishing house "Slovo". 2012: 349*].

11. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Київ: Видавництво Ліра, 2017: 336. (In Ukrainian). [*Palekha Yu.I., Lemish N.O. Fundamentals of scientific research work. Kyiv: Lyra Publishing House, 2017: 336*].

12. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: Київ: Центр учбової літератури, 2014: 142. (In Ukrainian). [*Birta G.O., Burgu Y.G. Methodology and organization of scientific research: Kyiv: Center for Educational Literature, 2014: 142*].

13. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 р. № 1556-р). (In Ukrainian). [*Concept for the Development of Artificial Intelligence in Ukraine (approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, 02.12.2020 No. 1556-r)*]

14. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти України <https://studgorodok.khai.edu/ua/news/rekomendacii-shhodo-vidpovidalnogo-vprovadzhennya-ta-vikoristannya-tehnologij-shtuchnogo-intelektu-v-zakladah-vishhoi-osviti-ukraini> (In Ukrainian).

[*Recommendations for the responsible implementation and use of artificial intelligence technologies in higher education institutions of Ukraine*].

15. Штучний інтелект у підготовці наукових кадрів <https://nim.media/articles/shtuchny-intelekt-pri-pidgotovtsi-naukovoyi-roboti-mozhливosti-ta-vikliki> (In Ukrainian). [*Artificial intelligence in scientific training*].

16. Павел Г. Викладачі та академічна доброчесність. Synthesis: Law and Policy in Higher Education. 1997: 33. (In Ukrainian). [*Pavel G. Teachers and Academic Integrity. Synthesis: Law and Policy in Higher Education. 1997: 33*].

17. Методи боротьби з плагіатом у країнах ЄС. <https://scispace.com/pdf/akademichna-dobrochesnist-v-konteksti-ievropejskikh-praktik-37k02jge72.pdf> (In Ukrainian). [*Methods of combating plagiarism in EU countries*].

18. Європейський кодекс дослідницької доброчесності. – Берлін: All European Academies, 2023: 56. (In Ukrainian). [*European Code of Research Integrity. – Berlin: All European Academies, 2023: 56*]

19. Європейський кодекс академічної доброчесності. <https://nrat.ukrintei.ua/ievropejskyj-kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti/>(In Ukrainian). [*European Code of Academic Integrity*].

20. European Code of Conduct for Research Integrity: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/european-code-of-conduct-for-research-integrity_horizon_en.pdf

21. Бондаренко В. В. Академічна доброчесність та академічне письмо. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2023: 150. (In Ukrainian). [*Bondarenko V.V. Academic integrity and academic writing. Kharkiv: Publishing house of the KhNADU, 2023: 150*].

Внесок авторів/ authors' contribution:

Концептуалізація (Печиборщ В.П.), методологія (Майданюк В.П.), формальний аналіз (Муксен С.А.), керування даних (Волянський П.Б., Запольський Л.Л.), формування висновків (Печиборщ В.П., Майданюк В.П.), написання статті (Печиборщ В.П., Майданюк В.П., Васьянов Р.С.). Всі автори прочитали й погодилися з опублікованою версією рукопису.

Фінансування /Funding:

Це дослідження не отримало зовнішнього фінансування.

Заява про доступність даних / Data Availability Statement

Вся інформація знаходиться у відкритому доступі.

Подяка /Acknowledgments

Автори висловлюють подяку за сприяння написанню роботи науковим колективам своїх закладів.

Конфлікт інтересів /Conflicts of Interest

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Використання штучного інтелекту/ Use of artificial intelligence.

Автори не використовували ШІ під час написання роботи

Робота надійшла в редакцію 03.05.2026 року.

Рекомендована до друку на засіданні редакційної колегії після рецензування

Кірчев В. В., Волохова Г. О.
 Ляшенко С. Л., Степанов Г. Ф.
 Золотарьова К. О., Кащенко О. А.
 Вастьянова Л. Р.
ПАТОГЕНЕТИЧНО ОБГРУНТОВАНИЙ СПОСІБ КОРЕКЦІЇ ВЕГЕТАТИВНИХ РОЗЛАДІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ХРОНІЧНІЙ ШЕМІЇ МОЗКУ.....127

Кулинич Г. Б.
ПОРУШЕННЯ ДОВГОЧАСНОЇ ПАМ'ЯТІ ПРИ ТРИВАЛОМУ ЗАСТОСУВАННІ ПАКЛІТАКСЕЛУ ТА ЦИСПЛАТИНИ136

Kirchev V. V., Volokhova G. O.
 Lyashenko S. L., Stepanov H. F.
 Zolotareva K. O., Kashchenko O. A.
 Vastianova L. R.
PATHOGENETICALLY ORIENTED METHOD FOR VEGETATIVE DISORDERS CORRECTION IN EXPERIMENTAL CHRONIC BRAIN ISCHEMIA.....127

Kulynych H. B.
LONG-TERM MEMORY IMPAIRMENT IN CASE OF PACLITAXEL AND CISPLATIN PROLONGED USE136

ОГЛЯДИ ЛІТЕРАТУРИ

REVIEWS

Бездітко Т. В., Стельникович Н. С.
ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМУНІКАЦІЙ МІЖ МЕДИЧНОЮ СЕСТРОЮ ТА ПАЦІЄНТОМ ЯК ЗАПОРУКА ЯКОСТІ146

Грузевський О. А., Дехтяр Ю. М.
 Шевчук Г. Ю., Кольцова І. Г.
 Куртова М. М., Дубіна А. В.
 Тарасов Є. В., Кагльак М. Д.
 Кобильник С. М.
РОЛЬ БАКТЕРІАЛЬНИХ БІОПЛІВОК У ПАТОГЕНЕЗІ ХРОНІЧНИХ РЕЦИДИВУВАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ У ЧОЛОВІКІВ.....154

Печиборщ В. П., Майданюк В. П.
 Волянський П. Б., Запольський Л. Л.
 Муксен С. А., Вастьянов Р. С.
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....166

Храпач В. В.
МЕТОДИ ЕСТЕТИЧНОЇ ХІРУРГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ МАСТОПТОЗУ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ 177

Bezditko T. V., Stelnykovych N. S.
EFFECTIVENESS OF COMMUNICATION BETWEEN NURSE AND PATIENT AS A GUARANTEE OF QUALITY OF TREATMENT146

Gruzevsky O. A., Dekhtyar Y. M.
 Shevchuk G. Yu., Koltsova I. G.,
 Kurtova M. M., Dubina A. V.
 Tarasov E. V., Kaglyak M. D.
 Kobylnyk S. M.
BACTERIAL BIOFILMS ROLE IN MALE URINARY TRACT CHRONIC RECURRENT INFECTIONS PATHOGENESIS154

Pechiborshch V. P., Maidanyuk V. P.
 Volianskiy P. B., Zapolskiy L. L.
 Mohssen S. A., Vastyanov R. S.
ACADEMIC INTEGRITY IN THIRD-LEVEL HIGHER EDUCATION STUDENTS TRAINING AT THE MODERN STAGE: METHODOLOGICAL ASPECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE USE.166

Hrapach V. V.
METHODS OF AESTHETIC SURGICAL CORRECTION OF MASTOPTOSIS OF MAMMARY GLANDS 177